

Frankfurtský knižní veletrh 2024: ČR na cestě k roli hlavního hosta

Brno - 26.9.2024 - Mezinárodní Frankfurtský knižní veletrh se letos koná od 16. do 20. října a ani letos na něm nechybí národní stánek CZECHIA (hala 4.1, D76), realizovaný s podporou a z pověření Ministerstva kultury ČR Moravskou zemskou knihovnou (MZK) v Brně. Představuje českou literaturu prostřednictvím výběru z aktuální knižní produkce a jejích překladů do světových jazyků, především němčiny. Na stánku jsou k nahlédnutí rovněž publikace oceněné Magnesií Literou, Zlatou stuhou a Nejkrásnější české knihy roku ze soutěže pořádané Ministerstvem kultury ČR a Památkem národního písemnictví. Návštěvníci se také seznámí s Knihovnou Milana Kundery v Brně, jednoho z nejpřekládanějších autorů české literatury ve světě. Na ploše sto dvaceti metrů čtverečních bude prezentovat 29 nakladatelství novinky současné české prózy, poezie, komiksu, literatury pro děti a mládež a esejistiky. České literární centrum, sekce MZK, podpořilo účast devatenácti z nich. Další jedno nakladatelství a tři tiskárny z Česka vystavují na frankfurtském výstavišti samostatně.

Slavnostního zahájení veletrhu se 15. října zúčastní mj. i nový velvyslanec ČR v Německu Jiří Čisteký.

Za dva roky, v říjnu 2026, bude Česká republika (CZECHIA) v roli čestného hosta Frankfurtského veletrhu. Na veletrhu proběhne v této souvislosti řada pracovních jednání zástupců Ministerstva kultury ČR (mj. náměstkyně ministryně Ondřeje Chrásta a vrchního ředitele sekce živého umění Milana Němečka), Moravské zemské knihovny (mj. generálního ředitele prof. Tomáše Kubíčka), týmu GoH FBM 2026 CZECHIA a týmu Českého literárního centra. Na národním stánku budou mít pracovní schůzky literární agenti, nakladatelé i překladatelé.

V rámci veletržního literárního festivalu BOOKFEST ve Frankfurtu n. M. představí Petr Borkovec soubor povídek Sebrat klacek (Fra, 2022) v němčině s překladatelkou Lenou Dorn (Den Stock aufheben; Edition Korrespondenzen, 2024) v rozhovoru s publicistou Mirko Schwanitzem, a to 18. října v místním knihkupectví Weltenleser a 19. října na národním stánku. Kniha získala nominaci na letošní „Hot List“ nezávislých německojazyčných nakladatelů.

Básník Petr Hruška představí na veletrhu 18. října sbírku Spatřil jsem svou tvář (Host, 2022) v anglickém překladu Joshuy Mensche (I Caught Sight of My Face; Kulturalis, 2024). Knihu vydalo letos založené londýnské nakladatelství Kulturalis ze společnosti Universal Art Group (UAG), specializující se na knihy o umění, poezii i beletrii. Moderátorem akce bude Jan Zikmund z Českého literárního centra.

Autor Vratislav Maňák bude v Hesensku prezentovat sbírku šesti alegorických povídek Smrt staré Maši (Host, 2022) v německém překladu Leny Dorn (Der Tod der alten Jungfrau; Karl Rauch Verlag, 2023), a to 19. října v rozhovoru s rozhlasovou

moderátorkou Hadwigou Fertsch-Röver v Domu knihy (Haus des Buches, Frankfurt am Main) v rámci festivalu LiteraturBahnhof. Několik povídek v překladu přečte německý herec Stephan Wolf-Schönburg.

Vratislav Maňák bude dále na národním stánku CZECHIA 19. října hovořit s Martinem Krafleem, ředitelem Českého literárního centra, o životě komunity LGBT+ ve střední Evropě v neurotickém kulturním prostoru mezi Mohučí, Vltavou a Dunajem a literatuře, která ji ovlivňuje.

Veletrhu se zúčastní řada dalších autorů, mj. spisovatelka Radka Denemarková a autor Marek Toman. Ten bude společně s literární kritičkou Kamilou Drahoňovskou hostem debaty o české, resp. československé literatuře pro děti a mládež na Stage International, kterou bude 18. října moderovat španělsko-americký spisovatel a překladatel Lawrence Schimel. U debaty bude i Jana Čeňková z FSV UK Praha, která mj. ČR na veletrhu zastoupí na slavnostním udílení Německé ceny za literaturu pro mládež 2024.

Na prestižní scéně v Pavilonu Frankfurt v rámci veletrhu proběhne 18. října debata nazvaná Román a Evropa. Proč mají romány Milana Kundery dodnes u čtenářů z celého světa úspěch? Jak vypadá evropský román dnes? Je nositelem silného sociálního obsahu a neklidu? A je jako takový také čten? Na tyto otázky budou hledat odpovědi slovinský autor Aleš Šteger, ředitel Frankfurtského knižního veletrhu Juergen Boos a profesor literatury Tomáš Kubíček, generální ředitel Moravské zemské knihovny v Brně, jejíž součástí je Knihovna Milana Kundery.

České literární centrum, sekce MZK Brno, se zapojí do profesního programu s kolegy z projektu CELA, jehož cílem je vzdělávat, propojit a představit na evropském literárním trhu začínající autory a překladatele. Projekt je financovaný programem EU Kreativní Evropa. Na českém národním stánku proběhne ve čtvrtek 17. října debata „Překladatel jako literární profesionál“ dvou začínajících překladatelů z italštiny Moniky Štefkové (Česko) a Mateusze Kłodeckiho (Polsko) o roli překladatelů a vlastních zkušenostech, které získali během účasti na projektu CELA. Moderátorkami diskuze budou Michala Čičvácová z Českého literárního centra a Kim van Kaam z nizozemského Wintertuin Literary Production House.

Národní stánek ČR rovněž navštíví 15 mladých talentů knižního trhu z deseti evropských zemí (Arménie, Gruzie, Kazachstán, Moldávie, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Česko, Ukrajina a Maďarsko). Českou republiku zastoupí Barbora Baronová z nakladatelství women publishing. Jsou účastníky veletržního stipendijního programu pro profesionály a setkají se s českými nakladateli i literárními agenty. Bude jim také představen pražský knižní veletrh Svět knihy včetně Central and East European Book Market 2025, a to jeho ředitelem Radovanem Auerem.

Letošní českou prezentaci ve veletržním týdnu měla doprovodit výstava v Německém muzeu architektury DAM ve Frankfurtu nad Mohanem zaměřená na publikaci Město pro

každého: Manuál urbanisty začátečníka autorů Osama Okamury, Davida Böhma a Jiřího Franty. Na českém trhu ji vydalo nakladatelství Labyrint v roce 2020, na německém o dva roky později Karl Rauch Verlag. Kniha získala německou cenu DAM Architectural Book Award 2022. Vzhledem k prodloužení probíhající rekonstrukce muzea bude výstava realizována v pozdním jaru 2025.